

חוק יסוד השפיטה (תיקון מס' 3) וחוק בתי המשפט (תיקון מס' 105), התשפ"ג-2023

נוסח מעודכן בעקבות דיון 19.3.2023

נוסח מוצע להצעת חוק יסוד: השפיטה (תיקון מס' 3)

תיקון סעיף 4 .1 בחוק יסוד: השפיטה (להלן – חוק היסוד), בסעיף 4 –

(1) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

”(ב) (1) הוועדה תהיה של תשעה אחד-עשר חברים, שהם –

(א) נשיא בית המשפט העליון, דבך שני שופטים שיצאו לקצבה שימנה שר המשפטים בהסכמת נשיא בית המשפט העליון ושני שופטים אחרים של בית המשפט העליון שיבחר חבר שופטיו; ואולם, לעניין בחירה בשופטים לערכאות שאינן בית המשפט העליון – נשיא בית המשפט העליון, ושני נשיאים של ערכאות אחרות, כפי שייקבע בחוק;

(ב) שר המשפטים ושני שרים אחרים שתקבע הממשלה, ובלבד שאינם חברים במפלגות שמיוצגות על ידי אותן סיעות בכנסת;

(ג) שלושה חמישה חברי הכנסת מסיעות שונות, שהם יושב ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת ושני חברי כנסת אחרים, אחד ובהם שלושה מסיעות הקואליציה ואחד ושניים מסיעות האופוזיציה, כפי שייקבע בחוק או בתקנון הכנסת.

(2) שר המשפטים יהיה יושב ראש הוועדה.”;

(2) בסעיף קטן (ג) – (א) האמור בו יסומן כפסקה (1), ובה, במקום “משבעה” יבוא “חמישה משישה”;

(3ב) אחרי פסקה (1) סעיף קטן (ג) יבוא:

”(ד) (2) – המניין החוקי בישיבות הוועדה הוא חמישה שישה חברים.

(ה) הוועדה תחליט ברוב דעות של המשתתפים בהצבעה, כשהנמנעים אינם באים במניין המשתתפים בהצבעה, והכול כשאין בחוק יסוד זה הוראה אחרת לעניין זה.

(ו) הצעת הוועדה למינוי תהיה לפי הרוב המפורט להלן:

(1) למינוי שופט לבית המשפט העליון – על דעת רוב חבריה, ובלבד שמהמינוי השלישי ואילך בתקופת כהונתה של כנסת מסוימת, יכלול הרוב האמור לפחות אחד מחברי הכנסת מסייעות האופוזיציה, ומהמינוי הרביעי ואילך גם אחד מהשופטים החברים בוועדה.

(2) למינוי שופט לערכאה אחרת – על דעת שבעה מחבריה;

[בדיון עלתה
האפשרות להעלות
את הרוב לשמונה
חברים]

תיקון סעיף 7 .2. בסעיף 7(4) לחוק היסוד, במקום "שבעה" יבוא "תשעה".

נוסח משולב – להצעת חוק יסוד: השפיטה (תיקון מס' 3)

חוק-יסוד: השפיטה

פרק ב': השופטים

4. (א) שופט יתמנה בידי נשיא המדינה לפי בחירה של ועדה לבחירת שופטים.

מינוי שופטים (ב) (1) הוועדה תהיה של תשעה אחד-עשר חברים, שהם: –

(א) נשיא בית המשפט העליון, ושני שופטים אחרים של בית המשפט העליון שיבחר חבר שופטיו; ואולם, לעניין בחירה בשופטים לערכאות שאינן בית המשפט העליון – נשיא בית המשפט העליון, ושני נשיאים של ערכאות אחרות, כפי שייקבע בחוק;

(ב) שר המשפטים ושני שרים אחרים שתקבע הממשלה, ובלבד שאינם חברים במפלגות שמיוצגות על ידי אותן סיעות בכנסת;

(ג) שני-חמישה חברי הכנסת מסייעות שונות, ובהם שלושה מסייעות הקואליציה ושניים מסייעות האופוזיציה, כפי שייקבע בחוק או בתקנון הכנסת. שתבחר הכנסת ושני נציגים של לשכת עורכי הדין שתבחר המועצה הארצית של הלשכה

(2) שר המשפטים יהיה יושב ראש הוועדה.

(ג) הוועדה רשאית לפעול אף אם פחת מספר חבריה, כל עוד לא פחת משבעה-משישה.

(ד) המניין החוקי בישיבות הוועדה הוא שישה חברים.

(ה) הוועדה תחליט ברוב דעות של המשתתפים בהצבעה, כשהנמנעים אינם באים במניין המשתתפים בהצבעה, והכול כשאין בחוק יסוד זה הוראה אחרת לעניין זה.

(ו) הצעת הוועדה למינוי תהיה לפי הרוב המפורט להלן:

(1) למינוי שופט לבית המשפט העליון – על דעת רוב חבריה, ובלבד שהמינוי השלישי ואילך בתקופת כהונתה של כנסת מסוימת, יכלול הרוב האמור לפחות אחד מחברי הכנסת מסייעות האופוזיציה ומהמינוי הרביעי ואילך – גם אחד מהשופטים החברים בוועדה.

(2) למינוי שופט לערכאה אחרת – על דעת שבעה מחבריה;

7. כהונת שופט תתחיל מעת שהצהיר הצהרת אמונים ולא תסתיים אלא באחת מאלה:

תקופת (1) בצאתו לקיצבה;

כהונה (2) בהתפטרותו;

20.3.2023

- (3) בהיבחרו או במינויו לאחד התפקידים שנושאייהם מנועים מלהיות מועמדים לכנסת ;
- (4) על פי החלטה של הועדה לבחירת שופטים שהציע יושב ראש הועדה, נציב תלונות הציבור על שופטים או נשיא בית המשפט העליון ושנתקבלה ברוב של **שבעה-תשעה** חברים לפחות ;
- (5) על פי החלטה של בית הדין המשמעתי.
- (ב) לא יתמנה שופט לכהונה בפועל בבית משפט של דרגה נמוכה יותר אלא בהסכמתו.
-

נוסח מוצע – להצעת חוק בתי המשפט (תיקון מס' 105), התשפ"ג-2023

1. תיקון סעיף 6 בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן – החוק העיקרי) בסעיף 6 –

(1) במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) (א) חברי הכנסת שיכהנו כחברי הוועדה מסיעות הקואליציה ייבחרו בבחירה חשאית על ידי חברי הכנסת מסיעות הקואליציה וחברי הכנסת שיכהנו כחברי הוועדה מסיעות האופוזיציה ייבחרו בבחירה חשאית על ידי חברי הכנסת מסיעות האופוזיציה, בהתאם להוראות שייקבעו בתקנון הכנסת.

(ב) – לאחר בחירת חבר כנסת מסיעות האופוזיציה כאמור בפסקת משנה (א), יבחר יושב ראש הכנסת חבר כנסת נוסף שיכהן כחבר הוועדה.

(ג) חל שינוי בהשתייכותו של חבר הוועדה לסיעות האופוזיציה או הקואליציה, ייבחר בתוך 30 ימים ממועד השינוי חבר אחר לוועדה כך שהרכב האמור בסעיף 4(ב)(1)(ג) לחוק-יסוד: השפיטה יישמר; עד מועד הבחירה כאמור ימשיך לכהן אותו חבר כנסת כחבר הוועדה; הוראות פסקת משנה זו לא יחולו בתקופה כאמור בסעיף 42ג(א1) לחוק-יסוד: הכנסת.

(ד) חברי הכנסת יכהנו כחברי הוועדה כל עוד הם חברי הכנסת, ואם תמה כהונת הכנסת – עד שהכנסת החדשה תבחר חברים אחרים במקומם, והכול בכפוף להוראות חוק הכנסת, התשנ"ד-1994.

(ה) בפסקה זו –

"סיעות הקואליציה" – הסיעות בכנסת שהן צדדים להסכמים המחייבים תמיכה בממשלה;

"סיעות האופוזיציה" – הסיעות בכנסת שאינן צדדים להסכמים המחייבים תמיכה בממשלה."

(2) פסקה (2) – תימחק;

(3) במקום פסקה (3), במקום שני שופטי בית המשפט העליון יבוא שני השופטים שיצאו לקצבה, יבוא:

”(3) (א) בהרכב הוועדה לפי סעיף 4(ב)(1)(א) לחוק-יסוד: השפיטה, לעניין בחירה בשופטים לערכאות שאינן בית המשפט העליון – במקום שני שופטי בית המשפט העליון, יכהנו בוועדה נשיא של בית משפט מחוזי שייבחר בידי הנשיאים של בתי המשפט המחוזיים ונשיא של בית משפט שלום שייבחר בידי הנשיאים של בתי משפט השלום וייבחרו להם גם ממלאי מקום; הוועדה תקבע כללים לעניין המקרים שבהם ממלאי המקום ישתתפו בדיוני הוועדה;

(ב) על אף האמור בפסקת משנה (א), במינוי שופטים לבתי הדין לעבודה יכהן בוועדה נשיא בית הדין הארצי לעבודה במקום נשיא בית משפט השלום;

(ג) השופטים שאינם נשיא בית המשפט העליון או נשיא בית הדין הארצי לעבודה יכהנו תקופה של שלוש שנים;”;

(4) במקום פסקה (א3) יבוא:

~~”(א3) לפחות אחד מנציגי השופטים בוועדה, לפחות אחד מנציגי הממשלה בוועדה ולפחות אחד מנציגי הכנסת בוועדה יהיו נשים;”.~~

”(א3) (א) לפחות אחד מנציגי שופטי בית המשפט העליון בוועדה, לפחות אחד מנציגי הממשלה בוועדה, לפחות אחד מנציגי הכנסת מסיעות הקואליציה ולפחות אחד מנציגי הכנסת מסיעות האופוזיציה בוועדה יהיו נשים;

(ב) היה שר המשפטים או נשיא בית המשפט העליון אישה, תחול הוראת פסקה (א) על השרים האחרים או השופטים האחרים, לפי העניין.”;

תיקון סעיף 7 .2 בסעיף 7 לחוק העיקרי –

(1) סעיף קטן (ג) – בטל;

(2) לפני סעיף קטן (ד) יבוא:

”(ג1) הוועדה תזמן את המועמדים לשיפוט בבית המשפט העליון להופיע בפניה; ההופעה תהיה בפומבי, בדרך ובתנאים שתקבע הוועדה.”.

“(ג1) (1) — הוועדה תדון בהצעה למינוי של שופט לבית המשפט העליון, לאחר שהעבירה לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת הודעה בדבר מועמדותו, בצירוף הערות הציבור שהתקבלו בעקבות פרסום הודעה לפי כללי הוועדה, וחלפו 30 ימים מיום שהודעה הועברה, ואם הועברה לאחר תחילת כהונתה של כנסת חדשה — לאחר שחלפו 30 ימים מיום שהכנסת בחרה את חברי ועדת החוקה, חוק ומשפט.

(2) — ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת תזמן את המועמדים לשיפוט בבית המשפט העליון שפורטו בהודעה שהועברה לה לפי פסקה (1) להופיע בפניה, סדרי הדין בוועדה ייקבעו בתקנון הכנסת.”

<u>תיקון סעיף 13</u>	<u>3.</u>	<u>בסעיף 13(א)(2) לחוק העיקרי, אחרי "משקבעה הועדה, יבוא "ברוב של תשעה חברים לפחות".</u>
<u>תחילה</u>	<u>4.</u>	<u>תחילתו של סעיף 6(א3)(ב) לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה, ביום כינוס הכנסת ה-26.</u>

נוסח משולב – להצעת חוק בתי המשפט (תיקון מס' 105), התשפ"ג-2023

חוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984

סימן ג': מינוי

6. הוראות אלה יחולו לענין הועדה לבחירת שופטים שלפי סעיף 4 לחוק-יסוד: השפיטה (להלן - הועדה):

(1) הכנסת תבחר בבחירה חשאית את שני חברי הכנסת שיכהנו כחברי הועדה;
 (א) חברי הכנסת שיכהנו כחברי הועדה מסיעות הקואליציה ייבחרו בבחירה חשאית על ידי חברי הכנסת מסיעות הקואליציה וחברי הכנסת שייכהנו כחברי הועדה מסיעות האופוזיציה ייבחרו בבחירה חשאית על ידי חברי הכנסת מסיעות האופוזיציה, בישיבה אחת של הכנסת שתיועד לכך, בהתאם להוראות שייקבעו בתקנון הכנסת;

הועדה
לבחירת
שופטים

(ב) חל שינוי בהשתייכותו של חבר הועדה לסיעות האופוזיציה או הקואליציה, ייבחר בתוך 30 ימים ממועד השינוי חבר אחר לוועדה כך שהרכב האמור בסעיף 4(ב)(1)(ג) לחוק-יסוד: השפיטה יישמר; עד מועד הבחירה כאמור ימשיך לכהן אותו חבר כנסת כחבר הועדה; הוראות פסקת משנה זו לא יחולו בתקופה כאמור בסעיף 42(א1) לחוק-יסוד: הכנסת.

(ג) הם-חברי הכנסת יכהנו כחברי הועדה כל עוד הם חברי הכנסת, ואם תמה כהונת הכנסת – עד שהכנסת החדשה תבחר חברים אחרים במקומם, והכול בכפוף להוראות חוק הכנסת, התשנ"ד-1994.

(ד) בפסקה זו –

"סיעות הקואליציה" – הסיעות בכנסת שהן צדדים להסכמים המחייבים תמיכה בממשלה;

"סיעות האופוזיציה" – הסיעות בכנסת שאינן צדדים להסכמים המחייבים תמיכה בממשלה.

(2) המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין תבחר את נציגיה בבחירה חשאית; הם יכהנו תקופה של שלוש שנים;

(3) (א) בהרכב הוועדה לפי סעיף 4(ב)(1)(א) לחוק-יסוד: השפיטה, לעניין בחירה בשופטים לערכאות שאינן בית המשפט העליון – במקום שני שופטי בית המשפט העליון, יכהנו בוועדה נשיא של בית משפט מחוזי שייבחר בידי הנשיאים של בתי המשפט המחוזיים ונשיא של בית משפט שלום שייבחר בידי הנשיאים של בתי משפט השלום וייבחרו להם גם ממלאי מקום; הוועדה תקבע כללים לעניין המקרים שבהם ממלאי המקום ישתתפו בדיוני הוועדה;

(ב) על אף האמור בפסקת משנה (א), במינוי שופטים לבתי הדין לעבודה יכהן בוועדה נשיא בית הדין הארצי לעבודה במקום נשיא בית משפט השלום;

(ג) שני שופטי בית המשפט העליון-השופטים שאינם נשיא בית המשפט העליון או נשיא בית הדין הארצי לעבודה, יכהנו תקופה של שלוש שנים;

(א3) (א) לפחות אחד מנציגי שופטי בית המשפט העליון בוועדה, לפחות אחד מנציגי הממשלה בוועדה, לפחות אחד מנציגי הכנסת מסייעות הקואליציה ולפחות אחד מנציגי הכנסת מסייעות האופוזיציה בוועדה ולפחות אחד מנציגי לשכת עורכי הדין בוועדה יהיו נשים;

(ב) היה שר המשפטים או נשיא בית המשפט העליון אישה, תחול הוראת פסקה (א) על השרים האחרים או השופטים האחרים, לפי העניין. [הוראת תחילה: תחילתו של סעיף 6(א3)(ב) לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה, ביום כינוס הכנסת ה-26]

(4) הרכב הוועדה יפורסם ברשומות.

(א) ראה שר המשפטים שיש למנות שופט, יודיע על כך ברשומות ויכנס את הוועדה.

(ב) אלה רשאים להציע מועמדים:

(1) שר המשפטים;

(2) נשיא בית המשפט העליון;

(3) שלושה חברי הוועדה כאחד.

(ג) (1) הצעת הוועדה על מינויו של שופט תהיה על דעת רוב חבריה שהשתתפו בהצבעה;

(2) על אף הוראות פסקה (1), הצעת הוועדה על מינוי של שופט לבית המשפט העליון תהיה על דעת שבעה מחברי הוועדה; פחת מספר המשתתפים בהצבעה מתשעה תהיה ההצבעה על דעת רוב המשתתפים שלא יפחת ממספר המשתתפים בהחסיר שניים.

(1ג) הוועדה תזמן את המועמדים לשיפוט בבית המשפט העליון להופיע בפניה; ההופעה תהיה בפומבי, בדרך ובתנאים שתקבע הוועדה.

(ד) הוועדה תקבע את שאר סדרי דיוניה ועבודתה.

13. (א) שופט יצא לקיצבה –

(1) בהגיעו לגיל שבעים;

(2) משקבעה הוועדה, ברוב של תשעה חברים לפחות, על יסוד חוות דעת רפואית לפי כללים שהיא קבעה, שמחמת מצב בריאותו נבצר ממנו להמשיך במילוי תפקידו.

(ב) שופט רשאי לצאת לקיצבה –

(1) לאחר שכיחן עשרים שנים, אם הגיע לגיל ששים;

(2) לאחר שכיחן חמש עשרה שנים, אם הגיע לגיל ששים וחמש;

(3) אם ביקש זאת והוועדה אישרה את בקשתו; הוועדה רשאית להתנות הסכמתה בקביעת שיעור גימלה הנמוך מן המתחייב על פי דין.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב) רשאי שופט של בית משפט שלום לצאת לקיצבה לאחר שכיחן עשרים שנים אם הגיע לגיל חמישים או לאחר שכיחן חמש עשרה שנים אם הגיע לגיל חמישים וחמש, ובלבד שהודיע על כך לשר המשפטים שנה לפני מועד היציאה לקיצבה.

(ד) בחישוב תקופת כהונתו של שופט לענין סעיף קטן (ב) תצורף לתקופת כהונתו כשופט כל תקופת שירותו במדינה או במוסד אחר שועדת הכספים של הכנסת אישרה לענין זה, או מקצתה של תקופה זו, הכל לפי כללים שקבעה ועדת הכספים.

7.
סדרי
עבודת
הוועדה

יציאה
לקיצבה